

Yiyiniz içiniz ancak israf etmeyiniz (Araf 31)

Banu Atabay'ın lezzetler.com Yemek Tarifleri Sitesi

PÖTÜRGE Mİ, PÖTÜRGE Mİ?

Malatya'nın Türk filmlerinde daha doğrusu komedi filmlerinde adı sıkça geçen bir ilçesi vardır. Ben de varlığını Levent Kırca'nın skeçlerinden birinde duymuştum. Bir filolog olarak az kullanılan harflerle başlayan isimler hep ilgimi çekmiştir.

Malatya Nemrut dağı karayolu üzerinde tabelayı görünce dudaklarımda bir gülümseme olduğunu fark ettim. Herhalde farkında olmadan mutlu olmamın nedeni Kırca'nın skeciydi. Ancak tabelayı dikkatlice okuyunca "Pötürge" olduğunu gördüm. Bu benim için oldukça şaşırtıcı geldi çünkü ben bu ilçeyi "Pötürge" olarak biliyordum.

Yolumuz ayrıldı, biz Nemrut'a yöneldik, ismi nedeniyle aklımda soru işaretiyle ilçe solda kaldı. Nemrut ziyaretimiz kısa sürdü ve sapaktan 20 km. uzaklıkta, adı tereddütlü ilçeye gitmeye ve yemeklerini tanımaya karar verdik. Varyantlı, dar, kayısı ağaçları katkılı yeşil yol, macera ruhunu uyandıran bir his bırakıyordu. Yo hem yokuş hem de kenarı derin uçurumluydu, bir kenarında lüks mutfaklara tezgah olacak kalitede mermer taşlar vardı. Bazı yerlerinde sulama için toplanmış göletler bulunuyor, bazı yerlerinde mini şelaleler akıyordu. 20 km gibi kısa mesafede olmasına rağmen, sapaktan dönünce yolun cilveleri nedeniyle 45 dakika sonra ilçeye ulaşabildik.

Büyük bir kemer üzerinde "Pötürge'ye Hoş Geldiniz" yazısı vardı. Altında bulunan ilçeye giriş tabelasında da "Pötürge" yazıyordu, beki ama ben neden yıllardır Pötürge olarak biliyordum? İlçeye girdik fazla büyük değil nüfusu da 2800 kişi. Ben adı hoşuma gittiği için burayı çok farklı düşünürdüm. Malatya ile ilgili konularda hemen "Pötürge" aklıma gelirdi. Şimdi iyi anladım ki adını zihnimde bile doğru bilmediğim hayali bir yer oluşturmuşum.

Pötürge, önceleri, Adıyaman'ın, sonra Elazığ'ın, bu gün Malatya'nın ilçesi. Tarihteki adı "Mürüm" nasıl olmuş da isim Pötürge olmuş bunun nedeninin bilmiyorlar. Haklın umurunda da değil. Adı Mürüm kalsaydı zaten benim ilgimi çekmezdi.

Küçük yerlerin bilinen küçük meydanı, birkaç manav gözüme ilk çarpanlar oldu. Ortasında sular akan 2 taraflı içekli bir yola "Kenan Işık Bulvarı" adını vermişler. Demek ki Ankara Devlet Tiyatrosu aktörü Kenan Işık buralıymış diye düşündüm, sonra'da Işık'ın Malatya Doğanyolu olduğunu öğrendim. Ortalarda hiç kadın görmedik, okuldan çıkmış bir kaç lise öğrencisi genç kız meydanda dolaşıyordu.

Halkla konuşmamız sırasında altı Malatya milletvekilinin üçünün Pötürgeli olduğunu öğrendik. Partileri hiç önemli değil 3 hemşerileri mecliste ya, bu onlara büyük bir gurur veriyor. Peki buraya geliyorlar mı, sorunlarınızla ilgileniyorlar mı? diye sorduk, karşılık "hayır". Ah şu hemşericilik yok mu.

Meydanda göze çarpan bir tek lokanta mevcuttu, burası ilçenin ilk lokantasıymış, sonradan altı tane daha açılmış ama buranın şöhreti bütün çevre köylerden bilinirmiş.

Amacımız her zaman olduğu gibi yemek, bari ilçenin ilk lokantasına girelim yöresel yemek adlarını öğrenelim dedik. İşletme sahibi bizi mesafeli bir içtenlikle karşıladı, O'nunla yaptığımız sohbet sonunda bana göre en ilginç tarifin, biberle ve torba yoğurtla yapılan "Acılı Ayrarı" olduğunu öğrendim. Ayrıca kendi yağıyla sadece tuz eklenerek hazırlanan kavurma dillere destanmış. Buralara fazla yabancı gelmediği için yöre halkı biraz tutuk, sordukça cevap veriyor ve cevaplar genelde "Evet", "Hayır" şeklinde. Neyse kavurmanın tadına baktık, tadı muhteşem, tabi güzel olur, çünkü bol yağ kullanılmış. Kavurmayı yedikçe tabakta, yağdan oluşan beyaz bir tabaka zuhur etti. Bu kavurmayı sürekli yiyenlerin vay haline. Belki devamlı yenildiğinde insan bağıışıklık kazanır.

Meydanda dolaşırken, manav tezgahlarından birinde farklı bir elma gördüm. Satış yapan çocuk; "bu Pötürge elması abla" dedi. Sadece tatmak için birkaç tane aldık. Elmanın kabuğu ince, kolay ısırılıyor. İçi sulu ve beyaz. En farklı yönü, iç kısmı sanki şeffaf gibi, o kadar lezzetli ki anlatamam. Çekirdeklerini sakladım, iyice kurutunca toprağa ekeceğim. Artık saksının içinde ne kadar olursa.

Yöre halkının hiç bir şekilde kendilerini tanıtmaya çabası yok. Biz ilçeye girerken gözümüze arı kovanları çarpmıştı, buranın balı ünlüdür diyince, evet dediler. Sormasak söylemeyecekler. Şifalı ballarının kilosu 30, 35, 40 lira civarında kalitesine göre değişiyormuş. İlçede çam balı olmazmış, doğru etrafta hiç çam ağacı yok. Varsa yoksa kayısı ağacı.

İlçede dolaştık, elmayı, ayrarı, kavurmayı tattık ama hala aklımdaki soru işareti, bütün canlılığıyla duruyordu. Neden girişte Pötürge yazıyordu, ben neden Pötürge biliyordum. Aslında bunun en kestirme yolu halktan birine sormak olabilirdi, bu komik de olsa, en kati sonucu verir düşüncesiyle, yaşlı bir beye sorduk; burası neresi?

Pötürge dedi, duymamış gibi yaptık, Pötürge diye tekrarladı, sonra anlamadım dedik, Pötürge diye yineledi. Bunun üzerine bir kaç kişiye aynı soruyu yönelttik, aynı karşılığı aldık. Galiba anlamaya başlamıştım, biz Türkçeyi okunduğu gibi yazılan bir dil olarak bilirdik ama yanılmışız, Pötürge yazılıp Pötürge okunuyormuş.

Adıyla bizi kendine çeken bu ilçe, nasıl okunursa okunsun, temiz, aslı bozulmamış doğası, dürüst ve içten insanlarıyla, ziyaret edilirse farklı bir deneyim yaşanacak şirin bir yurt köşesi.

Banu Atabay

